

PROJEKT

Ringhoonest Loomekastelliks!

Terje Rattur

Lüganuse rahvast on aleviku südames asuv varemtes, eeldatavasti 1841. aastal ehitatud ringhoone (loe: endise Püssi mõisa karjakastelli) käekäik pikki aastaid muretundma pannud.

Kogukond on seda maja oma südames kandnud ning aeg- ajalt seal ka toimetanud: talgud korraldanud, aknaid-uksti kunstipäraselt katnud, Purfest on sinna näitemänguga paariks päevaks aastas taas publiku ja melu toonud. Kõigil on olnud lootus, et ehk tuleb ükskord selline moment, kus saab ringhoone uuele elule aidatud.

Tänu lähipiirkonna suurtele arendustele Kiviõli Seikluskeskuse ja Aidu Veespordikeskuse näol, on juba täna meie piirkonda külastamas enneolematu hulk inimesi. Nimetatud keskused arenevad veel edasi, laiendades oma võimalusi aastaringseteks. Keskuste külastajaid tuleb kümnetes tuhandetes juurde. Iga aastaga, nii nagu arenevad nimetatud keskused, suureneb järjest nõudlus teenuste järgi. Klient on tulnud meie hoovi peale ja on valmis tarbima. Seega, on vaja neile luua vastav keskkond.

Lüganuse Küla Seltsi ja Purtse Jõe Arenduskeskuse liikmed on Tertur OÜ eestvedamisel teinud juba pikemat aega ettevalmistavat tööd:

- Tertur OÜ korraldas 2014. aasta märtsis piirkonna arenguseminari, mille tagasisidest saadi aimu, et vajadus erinevate teenuste osas on ka kohalikul kogukonnal endal. Need vajadused kattuvad

suures osas nendega, mis on planeeritud Loomekastelli. Seega, ka kogukond saab kõrvuti piirkonna külalistega kasutada neid teenuseid. Elukeskkond paraneb.

- On osaletud maakondlikul loometegevuste ümarlaual, hangitud infot erinevate EL rahastamismeetmete kohta.

- On külastatud koos vallavalitsuse liikmetega ja koostöös Virumaa Koostöökoga sarnaseid loomekeskuseid Rāpinas, Peipsiveerel, Uhtis, Setomaal, Tartus ja Moostes.

- Toimus kohtumine Kultuuriministeeriumis, kus tutvustasime vastavale ametnikule enda ideed - saime kuldaväärt soovitusi ja hea tagasiside juba kavandatule.

- Vallavalitsusse on esitatud eelnõu sihtasutuse loomiseks, mis hakkaks planeeritavat keskust arendama.

Head inimesed, saage tuttavaks Loomekastelli ideega!

Koos on arendatud ärimudel, kus ühe katuse alla võiks koguneda järgmised üksused: loomekeskus meistrite töökojadega, pärimuskamber, rahvaülikool, kogukonnakööök, kohaliku toidu kauplus ja käsitöökohvik

SA-se eesmärgiks on ettevõtluse ja turismi arendamine ning kogukonna kaasamine läbi loomemajanduse valdkonna, kogudes, säilitades ja taastootes kohaliku pärimust ning traditsioone. Läbi selle antakse väärtust kohalikele elukeskkonnale ja luuakse tulevaste loomeettevõtjate ning väiketootjate jaoks müügikanal, mis hõlbustab loometegevusest tekivate toodete turustamist turistidele ja piirkonna külastajatele.

Hoidke meile põialt!

VALLAVOLIKOGU

Teate edastas Marja-Liisa Veiser

30. detsembril 2014 toimus Lüganuse vallamajas Lüganuse Vallavolikogu erakorraline istung. Istungit juhatas volikogu esimees Marja-Liisa Veiser.

Päevakorras oli üks päevakorrapunkt: II lugemisel võeti vastu otsus nr 109 „Lüganuse valla ja SA Aidu Veespordikeskuse vahel sõlmitava koostöölepingu heakskiitmine”.

Nimetatud otsusega kiideti heaks Lüganuse Vallavalitsuse ja SA Aidu Veespordikeskuse vaheline koostööleping Aidu veespordi- ja vabaajakeskuse väljaarendamiseks. Lepingu eesmärgiks on tagada pooltevaheline tõrgeteta ja efektiivne koostöö keskuse arendamisel.

*Lüganuse Vallavalitsus teostab alljärgnevad tegevused:

- 1) rajab keskuse varustamiseks vajaliku tehnilise taristu;
- 2) rajab koostöös Eesti Energia Kaevandused AS-ga keskuse juurdepääsutee;
- 3) teostab muud tegevused, mis on vajalikud keskuse arendamiseks ning kuuluvad seaduse järgi valla ülesannete hulka;
- 4) koostab Aidu tuulikupargi kinnistute hoonestusõiguse võõrandamise tingimused sellisel, et tuulepargi arendajal on kohustus välja arendada keskuse elektriga varustamiseks elektri liitumise 0,4 kV nimivõimsusega 2000kW alajaama koos vajaliku kaabelliinidega, vastavalt kehtivale detailplaneeringule ja kehtivatele standarditele. Liitumispunkt ehitatakse välja ja pingestatakse hiljemalt üks aasta peale Lüganuse valla ja tuulepargi arendaja vahelise lepingu sõlmimist ning antakse üle arendajale.

- 5) koostab Aidu tuulepargi kinnistute hoonestusõiguse võõrandamise tingimused sellisel, et tuulepargi arendajal on kohustus müüa Aidu Veespordikeskusele elektrienergiat IMW võimsuse ulatuses Nord Pool Spot hinnaga, millele ei lisandu ülekandetasud.
- 6) investeerib vähemalt 70% Aidu

tuulepargi maade võõrandamisest saadavast tulust Aidu karjääririala taastamiseks.

- 7) teostab SA Aidu Veespordikeskuse keskuse välja arendamiseks vajalike tegevuste ellu viimisel ja vajaliku omafinantseeringu katmisel summas 200 000 eurot. Summa sisaldab punktides 1) - 3) kirjeldatud tegevusi ja/või nende tegevuste kaasfinantseerimist ning kõiki muid rahalisi kohustusi, mis kaetakse Lüganuse valla eelarvelistest vahenditest koostöölepingu täitmiseks koostöös SA-ga Aidu Veespordikeskus.

*SA Aidu Veespordikeskuse kohustuseks on arendada välja rahvusvahelistele nõuetele vastav veespordi ja vabaajakeskus s.h:

- 1) rajada rahvusvahelistele nõuetele vastava sõude-ja aerutamistaadioni;
- 2) luua tingimused siseriiklike ja rahvusvaheliste võistluste ning treeninglaagririte läbiviimiseks veelade sportlastele;
- 3) luua tingimused aktiivse perepuhkuse korraldamiseks Aidu veespordikeskuse alal;
- 4) rajada avalikus kasutuses oleva rannaala;
- 5) toetada Aidu Spordiklubi, Maidla Huvikooli ja teiste avaliku ning kolmanda sektori algatusi veespordialaste treeningute jm ürituste läbiviimisel;
- 6) luua ettevõtjatele võimalused alal atraktiivsete lisateenuste välja arendamiseks puhkajatele;
- 7) rajada Aidu külade mälestuste välja;
- 8) koostada keskuse varustamiseks vajalike tehnovõrkude ehitusprojektid;
- 9) osaleda keskuse arendamiseks vajalike tehnovõrkude ehitamisel;
- 10) koostada keskuse juurdepääsu tee rajamiseks vajalike teehoiutööde kirjelduse.

Muuhulgas kohustub Aidu Veespordikeskus vastavalt volikogu liikmete enamusseisukohale tagama pakutatavate teenuste osas Lüganuse valla elanikele soodustusi. Koostööleping on allkirjastamisel. Järgmise korralise volikogu istungi ajaks on määratud 29. jaanuar 2015.

Naiskodukaitsja - kes ta on, mis ta teeb!

live Rohtla

Toon vallalehe lugejateni Naiskodukaitsje peamised väärtused ja tegevuse korraldusega seotud teemad. Siiralt loodan, et 2015. aastal liituvad meiega ka Lüganuse valla tublid naised.

Eneseareng – Naiskodukaitsje on organisatsioon, mis tõstab läbi eneseteostusvõimaluste, üksteiselt õppimise ja koolituste naiste sotsiaalselt toimetulekuvõimet. Omandatud teadmised ja oskused on rakendatavad nii organisatsiooni siseselt kui ka väliselt.

Pärimuse hoidmine – Naiskodukaitsje hoiab au sees organisatsiooni traditsioone ja rahvuslikke tavasid ning jäädvustab ja väärtustab organisatsiooni ajalugu.

Turvalisus – Naiskodukaitsje aitab oma tegevuse ja hoiakutega kaasa turvalisema elukeskkonna loomisele. Iga Naiskodukaitsje liige suudab hädalukorras ise hakkama saada ja ka teisi aidata.

Vastutus – Naiskodukaitsje koondatab liikmeid, kes tunnetavad oma vastutust isamaa ja ühiskonna ees ning on vajadusel valmis kiiresti reageerima täitmaks vabatahtlikult oma riigikaitse kohustusi.

Organiseerimine naistena – Naiskodukaitsje ühendab eri põlvkondadest ja erineva sotsiaalse taustaga tegusaid naisi, andes neile kõigile võimaluse mitmekülgseks ning kasulikuks ühiskondlikuks tegevuseks.

Iga naiskodukaitsja läbib enne erialakoolituse üldise baasväljaõppe, mis annab talle baasteadmised organisatsioonist, esmaabist, välitoit-

Naiskodukaitsje liikmed oskavad ka käsitööluga oma kodu kaitsta!

Foto erakogust

lustamisest ning sõdurioskustest. Kursuse läbinu saab valida omale siis meelepäraseima valdkonna, kus ta saab juba rohkem selles valdkonnas aktiivsemalt osaleda.

Naiskodukaitsje jaguneb regionaalselt 15 ringkonnaks, mis omakorda jagunevad jaoskondadeks. Ringkondi ja jaoskondi juhivad viieliikmelised juhatused, mis koosnevad vabatahtlikest naiskodukaitsjatest. Iga juhatuses on esinaine – vastavalt siis ringkonna või jaoskonna esinaine ning tema aseesinaine.

Ringkondades ja jaoskondades toimuvad erinevad õppused, koolitused, motivatsiooniüritused, retked, matkad ja veel palju muud. Nendes osalemine on väga hariv, loovustõstev ja lihtsalt

nauditav peale igapäevast argitööd ja muresid. Neil üritustel saame omavahel paremini tuttavateks, õpime üksteiselt. Samuti oleme üritustele kutsunud ka uusi liikmeid, kes saaksid NKK tegevustega tutvuda ja meie organisatsioonist rohkem teada.

Naiskodukaitsje on naisorganisatsioon, kus leidub harivat ja väljakutseterohet tegevust igale naisele – kõik liikmed läbivad baasväljaõppe, valivad vastavalt erialale lisakursuseid, saavad teha sporti ja osaleda militaarses tegevuses, võtta osa erinevatest üritustest, kohtumistest. Liikmena saad anda oma panuse riigikaitse arendamisesse, ühiskonna paremaks muutmisele, enda teadmiste täiendamisele ja teiste aitamisele.

Muudatused sotsiaalkindlustuse vallas alates 1. jaanuarist 2015

Info edastas Inna Kalamäe, sotsiaaltöö peaspetsialist

Vanemahüvitise arvutamisel lähtutakse 2015. aastal järgmistest suurustest:

1. vanemahüvitise määr on 355 eurot. Hüvitise määra suurust vanemahüvitist makstakse vanemale, kelle eelmisel kalendriaastal puudus sotsiaalmaksuga maksustatav tulu (nt mittetöötanud õppurid);
2. töötasu alammäär on 390 eurot kuus. Töötasu alammäär suurust vanemahüvitist makstakse vanemale, kelle eelmise kalendriaasta keskmine ühe kuu tulu oli alam-palgaga võrdne või sellest väiksem;
3. vanemahüvitise maksimummäär on 2548, 95 eurot (s.o üle-eelmise aasta keskmine kuutulu kolmekordne suurus). Maksimumhüvitist makstakse vanemale, kelle eelmise aasta keskmine ühe kuu tulu oli märgitud summaga võrdne või sellest suurem.

Lapsetoetus pere esimesele ja teisele lapsele on 45 eurot kuus, kol-

mandale ja igale järgnevale lapsele 100 eurot kuus.

Eestkostetoetus suurus on 240 eurot kuus iga eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse kohta.

Lapsepuhkuse päevatasu arvutatakse Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast, mille suurus 2015. aastal on 390 eurot. Lapsepuhkuse päevatasu suurus 2015. aastal on 18,57 eurot. Lapsepuhkust antakse emale või isale tema soovil igal kalendriaastal: 3 tööpäeva, kui tal on üks või kaks alla 14-aastast last; 6 tööpäeva, kui tal on kolm või enam alla 14-aastast last või vähemalt üks alla 3-aastane laps. Lisaks 3-le või 6-le päevale lapsepuhkusele on puudega lapse emal või isal õigus saada lapsepuhkust üks tööpäev kuus kuni lapse 18-aastaseks saamiseni.

Üldise maksuvaba tulu suurus 2015. aastal on 1848 eurot aastas ehk 154 eurot kuus. **Pensionide täiendava maksuvaba tulu** suurus 2015. aastal on 2640 eurot aastas ehk 220 eurot kuus. Seega koos üldise maksuvaba

tuluga on pensionäridel õigus saada tulumaksuvabalt kokku 4488 eurot aastas ehk 374 eurot kuus.

Tulumaksumäär 2015. aastal on 20%.

Jõustub muudatus puudega vanema toetuse maksimisega. 2014.a lõpuni makstakse puudega vanema toetust puudega üksikvanemale ja ühele puudega abikaasast (lapse mõlemad vanemad on puudega ning omavahel abielus). Alates 2015. aastast abielus olemise nõue kaob. Piisab, kui puudega vanematel on ühine laps. Toetuse taotlemisel tuleb esitada teise vanema kirjalik nõusolek. Kui nõusolek esitatakse elektrooniliselt, peab see olema digitaalselt allkirjastatud.

Jõustub matusetoetus seadus. Alates 1. jaanuarist 2015 hakatakse maksta 250-eurost matusetoetust majanduslikult vähekindlustatud inimestele, kellele määrati toimetulekutoetus kas matusetoetuse taotlemise kuul või sellele eelnenud aasta jooksul vähemalt ühel korral.

Muutused perekonnaseisutoimingute riigilõivud

Ida-Viru Maavalitsuse teade

Alates 01.01.2015 jõustus uus riigilõivuseadus, kus on muudetud muuhulgas ka perekonnaseisutoimingute eest võetavaid riigilõivu summasid. Seaduses tehtavad perekonnaseisutoimingute määrade muudatused puudutavad üldjuhul vaid ümardamist täissummani.

Abielukande tegemise eest tasutakse riigilõivu 20 eurot (enne 19,17). Abielulahutuse kande tegemise eest tasutakse riigilõivu 26 eurot, varem 25,56. Korduva sünni -, surma -, abielu -, abielulahutuse - ja soo muutmise tõendi väljastamise eest tasutakse riigilõivu 4 eurot varasema 3.19 euro eest.

Abieluvõimetõendi, perekonnaseisukirja, perekonnakirja või lisatoimetuses

oleva dokumendi kinnitatud ära kirja väljastamise eest tasutakse riigilõivu 2 eurot, enne 1.59. Uue eesnime, perekonnanime või isikunime andmise või eesnime, perekonnanime või isikunime taastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 39 eurot, enne 38,64.

Muutub ka riigilõivu tasumisel kasutatav viitenumber, milleks saab 2900082582.